

Wilders flirt met joden, maar welke?

De PVV wordt gevoed door ultrarechtse Amerikaanse en Israelische campagnevoerders

De partij van Wilders kan bij de komende verkiezingen voor de Tweede Kamer zomaar de grootste partij worden en er kan een situatie ontstaan waarbij in Nederland zonder Wilders geen regering valt te vormen. Voor veel mensen een schrikbeeld, anderen hebben daar geen moeite mee. Er is een – naar het schijnt – niet te verwaarlozen aantal Nederlandse, Israelische en Amerikaanse joden dat met Wilders dweept en hem financieel steunt. Wie zijn dat? Dat analyseert Maarten Jan Hijmans hieronder. In de marge van zijn stuk de standpunten van de vier sprekers op 16 februari in De Balie over *'De joodse flirt van Geert Wilders, een discussieavond over filosemitisme en islamofobie georganiseerd door het Menasseh ben Israel Instituut.*

Maarten Jan Hijmans

Wat heeft Geert Wilders met de joden? En wat hebben de joden met Wilders? Dat zijn twee vragen die veel mensen intrigeren. Wilders, de ultrarechtse politicus is voor afbraak van moskeeën en het sluiten van de grenzen voor moslims. Hij wil de Koran verbieden, evenals speciaal onderwijs voor moslims. Joden moet dit griezelig in de oren klinken. Als een eeuwenlang vervolgd religieuze minderheid moesten zij het altijd hebben van tolerante, liberaal denkende politici en bestuurders. Wilders is het tegendeel van tolerant. Toch heeft hij iets met joden en hebben (sommige) joden ook iets met hem. Hoe is dat mogelijk?

VVD-standpunten

Tot Wilders zich losmaakte van de VVD, omdat hij weigerde zich aan de partijlijn te onderwerpen die vóór toetreding van Turkije tot de Europese Unie was, had hij niet zo'n speciale relatie met Israel. Althans niet zo dat het politiek opviel. Wilders had weliswaar twee jaar in Israel gewoond, waarvan een deel van de tijd in een mosjav, een coöperatieve landbouwnederzetting, in de buurt van Jericho op de door Israel bezette Westelijke Jordanoever. Maar het was toeval dat hij daar na zijn schooltijd terecht was geko-

men. Hij had eigenlijk naar Australië gewild, maar daar had hij niet genoeg geld voor.

In de Tweede Kamer waar hij eerst fractiemedewerker was en later Kamerlid was, onderscheidde hij zich niet speciaal op dit punt. Harm Ede Botje van Vrij Nederland onderzocht zijn stemgedrag en zag dat Wilders gewoonlijk met de rest van de VVD-fractie mee stemde. Wel was het opvallend dat hij zeer regel-

matig de Israelische ambassade bezocht. Ook had hij een tijdje een fractiemedewerker die daarvóór bij de Israelische ambassade had gewerkt, maar hij onderscheidde zich niet als iemand die er speciale standpunten over Israel op nahield. Dat veranderde echter drastisch nadat hij zich had losgemaakt van de VVD en de PVV had opgericht. En dat vooral nadat hij in 2006 de vijftien minuten durende film *Fitna* had uitgebracht, een filmpje

De joodse flirt van Geert Wilders

Uitspraken op een discussieavond over filosemitisme en islamofobie, georganiseerd door het Menasseh ben Israel Instituut op 16 februari 2010 in De Balie in Amsterdam.

David Wertheim, organisator en directeur van het Menasseh ben Israel Instituut: **'Geen gemakkelijk onderwerp, we krijgen het verwijt dat we uitgaan van een kritische benadering van Wilders. Dat is logisch, want wetenschap moet van nature kritisch zijn.'**

Harm Ede Botje, redacteur van het weekblad Vrij Nederland: **'De mails die we aan Wilders sturen blijven onbeantwoord. Maar een vriend van hem uit Venlo legde uit dat Wilders' politieke interesse niet groot was in de tijd dat hij min of meer per onge-**

Wilders met links kolonist Arieh Eldad en rechts publicist Daniel Pipes, Jeruzalem 2008

dat bestaat uit knip- en plakwerk van (vaak uit hun context gehaalde) Korancitaten, afgezet tegen beelden van schreeuwende imams, rook en vuur, een afgehaakt hoofd, een heel klein meisje dat zegt dat volgens Allah joden apen en varkens zijn en meer scènes en beelden waaruit de slechtheid en gewelddadigheid van moslims moet blijken. De film draagt er duidelijk de sporen van dat hij is vervaardigd na 9/11, dat een waterscheiding is geweest in het denken van de Westerse wereld over het gevaar van de activistische Islam. Wat vroeger als eng maar als gelukkig ver weg werd beschouwd, kwam ineens naar ons toe en zette de verhoudingen in veel opzichten en voor heel veel mensen op scherp.

Obsession

Wilders' film heeft op grote schaal leentjebuur gespeeld bij een net iets oudere, tachtig minuten durende Amerikaanse film, *Obsession*. De Volkskrant heeft ach-

terhaald dat het gros van de scènes die in Fitna zitten afkomstig zijn uit die film. En voor zover dat niet het geval is, komt het materiaal voor Fitna overwegend uit dezelfde bronnen als *Obsession*, namelijk *Middle East Media Watch* (MEMRI), en *Palestina Media Watch*. Beide organisaties hebben een neus voor bizar, gewelddadig en afwijkend nieuws uit de Arabische wereld dat zij als 'mainstream' materiaal presenteren. Beide organisaties zijn opgezet door voormalige medewerkers van Israelische inlichtingendiensten. MEMRI is het geesteskind van Jigal Carmon, een ex-kolonel van de Militaire Inlichtingendienst. Palestina Media Watch wordt gerund door de in de nederzetting Efrat wonende Itamar Marcus, een ex-medewerker van de binnenlandse veiligheidsdienst Shin Bet en ex-raadgever van de Israelische premier Netanjahoe.

De vraag is nu wie de makers zijn geweest van *Obsession* en hoe de connecties tussen *Obsession* en Fitna zijn gelegd. Eén van de makers van *Obsession* is Raphael Shore, een medewerker van *Honest Reporting*, een organisatie die actie voert tegen vermeende anti-Israelische tendensen in berichtgeving over Israel. *Obsession* werd aanvankelijk ook uitgebracht door *Honest Reporting*. De film werd echter pas in brede kring berucht en beroemd toen kort voor de presidentsverkiezingen die dreigden Barack Obama aan de macht te brengen, miljoenen exemplaren in de VS gratis per dvd werden verspreid. Achter die enorm veel geld verslindende operatie zat een vermogende partij, de *Clarion Stichting*. Deze stichting is ook de financier is van één van de bewegingen van kolonisten in Israel, *Eish haTora*, en wordt geleid door Ephraim Shore, de tweelingbroer van Raphael Shore die werkt bij *Honest Reporting*.

ting. Deze stichting is ook de financier is van één van de bewegingen van kolonisten in Israel, *Eish haTora*, en wordt geleid door Ephraim Shore, de tweelingbroer van Raphael Shore die werkt bij *Honest Reporting*.

Islamhaters

Dat Wilders van *Honest Reporting*, c.q. De Clarion Stichting medewerking heeft gekregen bij het maken van Fitna is een voor de hand liggende veronderstelling. Botje van Vrij Nederland nam de moeite de makers van *Obsession* te bellen en te vragen of ze niet teleurgesteld waren over Wilders' plagiaat, maar ze bleken daar volstrekt geen last van te hebben. Wat echter vooral tekenend is, is dat Wilders via ditzelfde Clarion-circuit toegang heeft gekregen tot een club van Islamhaters, tot wie hij sinds Fitna kan worden gerekend. Nederland lag wakker van Fitna tot de film gemaakt was, en vergat de film nadat de heibel bleek mee te vallen. Maar buiten Nederland begon Wilders dankzij Fitna aan een opmars die nog steeds niet tot staan is gekomen.

In de VS was het vooral het *Freedom Center* van David Horowitz die hem fêteerde. Deze Horowitz, die ooit begon als marxist, is een ultrarechtse columnist, uitgever van de webkrant *Frontline Magazine* en organisator van publieksmanifestaties waar een keur aan islamhatende personen langs paradeert. Daartoe behoren Wafa Sultan (een in Syrië geboren Amerikaanse die we bij het proces tegen Wilders nog als getuige zullen tegen-

luk in Israel terecht kwam. Dat veranderde pas na de aanval op de Twin Towers en de moord op Theo van Gogh. Zijn standpunten over Israel weken vroeger niet af van die van de VVD. Hij was schrok van de Muur toen hij een keer in Israel op bezoek was. Maar nu ziet hij Israel als voorpost van de westerse beschaving tegen de opkomst van de Islam. De Palestijnen noemt hij "islamkolonisten", die zouden moeten worden verdreven uit Israel. Wilders maakt steeds meer deel uit van een internationaal netwerk met soortgelijke denkbeelden. Daniel Pipes van het *Middle East Forum* zamelt geld in voor de verdediging van Wilders in zijn rechtszaak.'

Frank de Vree, hoogleraar journalistiek en cultuur aan de Universiteit van Amsterdam: 'Rechtspopulisten zijn niet meer anti-semitisch. De meerderheid van Nederland vindt, dat de joods-christelijke traditie moet worden verdedigd. Tot voor kort werd die term "joods-christelijke traditie" alleen gebruikt in een

theologisch context. Uit mijn onderzoek blijkt dat er in de eerste helft van de jaren negentig 25 artikelen per jaar over verschenen, waarvan 60 procent in *Trouw*. Dat liep op tot 40 à 60 artikelen waarvan de helft in *Trouw*. De term joods-christelijke traditie kwam in zwang na de Koude Oorlog, als term voor de superieure westerse beschaving die overwonnen had. Vanaf 2001 is er een duidelijke omslag. In Nederland verschijnen sindsdien honderden artikelen per jaar waarin de joods-christelijke traditie wordt aangehaald. De term wordt nu niet meer in een theologisch verband gebruikt, maar in een politieke context, zoals de toetreding van Turkije tot de EU. *Trouw* schrijft er nu niet meer vaker over dan andere kranten. Wilders gebruikt de term graag om de moslims mee uit te sluiten. Moslims horen immers niet tot de joods-christelijke traditie. Maar het is een bedachte traditie en een waarvoor het woord gotspe op z'n plaats is: want daar waar het christendom verscheen, waren joden hun leven niet zeker.'

Daniel Schwammenthal (commentaarschrijver voor *The Wall*

komen), Robert Spencer (een theoloog en schrijver van anti-Islamboeken en beheerder van de website *Jihad Watch*), Daniel Pipes (eveneens schrijver van anti-Islamboeken, baas van een door hem opgerichte rechtse denktank *Middle East Forum* en oprichter van de pro-Israël waakhond *Campus Watch*, een organisatie die het kritische academici soms lastig maakt), Pamela Geller (een ultrarechtse Amerikaanse blogger), Bat Yeor (pseudoniem van de in Egypte geboren joodse Giselle Orebi, die zich historica noemt en meent in haar boek *Eurabica* een samen-zwering te hebben aangetoond tussen Arabieren en Europeanen om Europa te islamiseren), de paniek zaaiende christelijke Libanese Brigitte Gabriel (zij schreef het boek 'Because they hate: A Survivor of Islamic Terror Warns America') en een tweetal zogenaamd bekeerde Palestijnse 'terroristen'.

Tournee Horowitz

Deze sprekersgroep van Horowitz trekt rond en treedt dan bijvoorbeeld in kerken en synagogen op. Daarnaast organiseert het dure weekends in vijfsterrenhotels waar de deelnemers zich tussen de sprekers door kunnen verpozen in de sauna of het zwembad. Wilders heeft verschillende keren aan dit soort tournees meegedaan. Zo trad hij onder meer in 2008 op in Los Angeles en New York, in 2009 twee keer in Miami, en in het najaar van 2009 in Philadelphia (op Temple University waar hij met een tegendemonstratie te maken kreeg). Bij één van deze gele-

genheden, in Miami in april 2009 zei hij onder meer het volgende:

'The so-called "Middle East conflict" is not about land at all. It is a conflict about ideologies; a battle between Islam and freedom. It is not about some land in Gaza or in Judea and Samaria. It is about Jihad. To Islam the whole of Israel is occupied territory. They see Tel Aviv and Haifa as settlements too. I am very much in favor of a two-state solution. I mean Churchill's 1921 two-state solution, when Palestine was partitioned in a Jewish and an Arab part. Arab Palestine is now called Jordan, and therefore, there is already a Palestinian state. With eighty percent of the population having roots on the other side of the Jordan, there is no doubt Jordan is truly the state of Palestine. I hope Israel's government will start telling that to the world.'

Israël als stootkussen

Met dit citaat dat Wilders zelf op zijn website heeft gezet, maar dat ook op YouTube te vinden is, zijn we min of meer thuis bij Wilders, de islamhater die zich zo thuis voelt bij de joden. De Wilders van Fitna, die de Islam niet als een godsdienst beschouwt, maar als een ideologie, ziet Israël als voorpost van de strijd van het Westen tegen de Islam. Israël is het stootkussen in die strijd. Wilders heeft dat gemeen met de club van Islamhaters rond Horowitz en Daniel Pipes. En ook met de meest rechtse elementen in Israël, die net als deze anti-Islambrigade ontkennen dat de nederzettingen een obstakel zijn

bij het zoeken van een Israëlisch-Palestijnse vrede, of dat het om een conflict zou kunnen gaan tussen twee volken die vechten om één land.

Lieberman

Wilders' politieke voorkeur blijkt ook uit zijn vriendschap voor de huidige Israëlische minister van Buitenlandse Zaken, Avigdor Lieberman, die hij opbelde om hem te feliciteren toen diens racistische Israel Beiteinoepartij vorig jaar een verkiezingsoverwinning behaalde, en met wie hij ging lunchen toen Lieberman onlangs werd ontvangen in Den Haag.

Zijn opstelling bleek opnieuw bij zijn deelname aan het symposium *Facing Jihad* in 2008 in Jeruzalem, dat was georganiseerd door de ultrarechtse Israëlische parlementariër Arjeh Eldad van de *Nationale Unie*, die een gedwongen verhuizing voorstaat van de Palestijnen naar Jordanië en Egypte. Deelnemers aan dit symposium waren onder meer de rechtse Israëlische politicoloog David Bukay (universiteit van Haifa) maar ook de eerder genoemde Daniel Pipes en Pamela Geller.

Via deze Amerikaanse islamhatende groepen en de Israëlische kolonistenbewegingen die in feite naadloos in elkaar overgaan, is duidelijk op wat voor manier Wilders gepositioneerd is in het pro-Israëlische kamp. En daarmee is hopelijk ook duidelijk, niet alleen waarom er joden zijn die zich bij Wilders thuis voelen, maar ook wat voor soort joden dit zijn.

Street Journal): 'Een vergelijking van antisemitisme en islamofobie is belachelijk. Het gaat bij de islam niet om irrationele angsten zoals ten opzichte van joden en zwarten. Er zijn rationele bezwaren tegen de islam mogelijk, zoals bloedwraak. Wat is er shockerend aan het optreden van Wilders? Dat hij een netwerk heeft? Er is niets illegaals aan geld krijgen. Hij is toch niet direct rechts-radicaal als hij praat met iemand die extreemrechts is? Wilders stelt in Nederland belangrijke onderwerpen aan de orde. Ik ben het niet in alles met hem eens, zoals het verbieden van de koran, maar zijn rol in Nederland is belangrijk. Nederland is de laatste jaren niet meer aan het dromen over een multicultureel paradijs. Nederland is veranderd en dat is mede te danken aan Wilders.'

Evelien Gans, bijzonder hoogleraar moderne joodse geschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam: 'Gojse nijd en joods narcisme kun je nog steeds goed als handvat hanteren. Jaloezie

ten opzichte van de jood als ultieme slachtoffer kan er toe leiden dat de sjoa wordt gerelativeerd. Joods narcisme betekent een gevoel bijzonder te zijn en tegelijk een groot gevoel van onzekerheid. Dat maakt dat joden gehecht zijn geraakt aan hun slachtofferpositie. Wilders speelt héél slim in op dat joodse narcisme, hij zegt: "Jullie worden bedreigd en Israël wordt bedreigd". De psychologische vraag is: wat doe je met de angsten binnen de joodse gemeenschap? Die zijn eeuwenlang gevoed en doorgegeven van generatie op generatie, met als dieptepunt de sjoa, we zitten nog in de naweeën daarvan. Het is belangrijk onderscheid te maken tussen angsten die een reële grond hebben en angsten die worden geprojecteerd en die politiek kunnen worden geëxploiteerd, zoals Wilders dat doet. Kijk verder dan je neus lang is, is mijn advies.'